

(อม.๓๔)
คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐ /๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) , ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

ศาลมีคำสั่งประทับรับคำร้องไว้พิจารณากรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับแล้ว ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดี

โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๒๘ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยปฏิญาณตนต่อที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองศิลาเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยฉบับแรกส่งไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา และฉบับที่สองส่งไปที่บ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าส่งไม่ได้ทั้งสองฉบับ โดยฉบับแรกไปรษณีย์ส่งคืนโดยแจ้งว่าไม่มีเลขที่บ้านตามที่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา โดยส่งไปที่บ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น แต่ไปรษณีย์ส่งไม่ได้โดยแจ้งว่าย้าย

ไม่ทราบที่อยู่ใหม่เช่นเดิม ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ไปรษณีย์ส่งไม่ได้โดยแจ้งว่านำจ่ายไม่สำเร็จเนื่องจากผู้รับไม่อยู่ในขณะนำจ่าย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และ มาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ เพราะเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ แต่ผู้ถูกกล่าวหา กลับเพิกเฉยไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว อันเป็นข้อแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบดีว่า

- ๔ -

ตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด บังชี้ให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ประกอบกับผู้ร้องยังได้มีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด และต่อมามีหนังสือแจ้งให้ไปรับทราบข้อกล่าวหากับชี้แจงข้อเท็จจริง อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงเหตุผลเพื่อพิสูจน์เจตนาของตนได้ โดยส่งไปที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรและที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาให้ไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เคยยื่นกรณีเข้ารับตำแหน่ง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหา ก็ได้โต้แย้งว่าที่อยู่ดังกล่าวมิใช่ภูมิลำเนาของตนหรือได้เปลี่ยนที่อยู่ใหม่ ตั้งแต่เมื่อใด แต่ผู้ถูกกล่าวหา กลับมิได้ชี้แจงแสดงเหตุผลใด ๆ ตลอดมา กรณีจึงไม่ปรากฏพฤติการณ์ใดอันจะทำให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา ได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ทั้งการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

- ๕ -

พิพากษาว่า นางสาวนันทนิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

(นายวิชาญ ศิริเศรษฐ์)
(นายณรงค์ กลั่นจารินทร์) (นายวิฑูรย์ คล่องมีคุณ)
(นายบุญเชษฐ์ พุ่มทิพย์) (นายพรหมมาศ ภูแส)

(อม.๕๐)

- ๖ -

(นายพรชัย พุ่มกำพล)

(นางพจฉรา วรวิงศ์)

(นายสมเกียรติ ตั้งสกุล)

(นางพนมวรรณ ทองวิฑูโกมลย์)

